

Pečlivé zvažování nemalé investice

Farmář, který hospodaří na výměře sta hektarů, musí velmi dobře vážit, do jaké techniky a jakou částku investuje. Na rozdíl od velkých zemědělských podniků jsou jeho finanční možnosti omezené, a pokud by při nákupu nového stroje volil špatně, mohl by dlouhá léta litovat. A tak není divu, že si nový stroj vybírá často velmi dlouho.

Obec Hladké Životice se nachází v okrese Nový Jičín v Moravskoslezském kraji. Jedním z jejích obyvatel je soukromě hospodařící rolník Robert Chovanec. „Jsme na území původních Sudet. Po válce byla tato obec nově osídlena. Jedním z přistěhovalců byl v roce 1946 i můj děda, který zde následně hospodařil na 12 ha zemědělské půdy,“ popisuje historii rodinného hospodářství Robert Chovanec a pokračuje: „Potom, jako mnoho jiných, skončil v nově vytvořeném družstvu.“ Robert Chovanec vystudoval střední zemědělskou školu v Novém Jičíně. Po jejím absolvování nastoupil v roce 1989 do místního zemědělského družstva jako zooteknik a pracoval v něm až do jeho zániku. V roce 1993 si v rámci restitucí otec Roberta Chovance zažádal o vydání původních 12 ha půdy a od roku 1994 začala rodina opět hospo-

dařit. „K vráceným 12 ha jsme si nějaké ještě pronajali, a tak jsme začali na 30 ha,“ vzpomíná Robert Chovanec.

Od počátku s živočišnou výrobou

K půdě Chovancovi přikoupili kravín a rostlinnou výrobu doplnili chovem mléčného skotu holštýnského plemene. Zpočátku bylo v kravíně ustájeno 30 krav. V následujících letech se postupně zvětšovala výměra půdy až na 100 ha a stejně tak rostla i velikost stáda, které mělo kolem sta kusů. Tak tomu bylo až do roku 2012. To už na gruntu hospodařil Robert Chovanec sám, neboť jeho otec odešel v roce 2006 na zasloužený odpočinek. „Mléčnou krizi jsme ustáli, ale nakonec jsem se rozhodl ukončit chov mléčného skotu a přejít na výkrm býků. Vždy na jaře a na podzim kupuje-

► Přihnojovací dlátová sekce s roztečí 250 mm je integrována do třířadé předzpracující strip-till sekce

me 40 býků plemen masný simental a charolais,“ popisuje živočišnou výrobu hospodář.

Přechod na jiné plodiny

V současné době Robert Chovanec hospodaří na 135 ha zemědělské půdy, kterou téměř výhradně tvoří orná půda. Ukončení chovu mléčného skotu mělo za následek změnu osevního postupu. Nebylo třeba pěstovat v takové míře pícniny na orné půdě, a tak se na 20 až 30 ha objevila řepka a od roku 2014 na stejné výměře také cukrová řepa. Zařazení okopaniny do osevního postupu bylo pro farmáře i půdu přínosem. Tyto dvě plodiny doplňuje tradičně pěstovaná ozimá pšenice na 35 ha, jarní ječmen na 20 až 30 ha a na 10 až 15 ha silážní kukuřice pro potřeby výkrmu. Na části ploch seje Robert Chovanec do podmítky ještě meziplodiny. Zbytek výměry, přibližně 10 ha, tvoří louky v chráněné krajinné oblasti Poodří.

Problémem při pěstování plodin je srážkový stín, v němž se pozemky nacházejí. „Při zakládání porostů na jaře i na podzim bojujeme s nedostatkem vody. Tomu musíme přizpůsobovat jak agrotechniku, tak vybavení vhodnou technikou,“ konstatuje hospodář. Cílem je zvládnout všechny operace v optimálním čase.

Zpracování půdy

„Jsem ortodoxní oráč,“ přiznává Robert Chovanec a upřesňuje: „Kromě přibližně dvaceti hektarů ořu veškerou výměru. Po sklizni podmítám, před cukrovkou ještě vápním, případně hnojím hnojem nebo rozmetám saturační kaly a poté hnojivo zaorám. Před setím půdu zpracovávám kompaktozem.“ Přítomnost živočišné výroby jako producenta kvalitního organického hnojiva se pozitivně projevuje na kvalitě a úrodnosti půdy.

Větší důraz na rostlinnou výrobu

Tak, jak dříve investoval Robert Chovanec zejména do ustájení skotu, techniky na sklizeň píce a špičkového krmiva, nyní investuje především do strojů v rostlinné výrobě. „V rámci zkvalitňování parku techniky jsme nejdříve koupili rozmetadlo minerálních hnojiv, následně kvalitní tažený postřikovač, který může farmáři ušetřit nemalé prostředky za chemii, a zatím poslední investicí je secí stroj,“ vyjmenovává jednotlivé nákupy hospodář.

Výběr nového stroje

Jediným secím strojem na farmě byl dlouhá léta botkový secí stroj Hassia

► Soukromě hospodařící zemědělec Robert Chovanec (vlevo) s obchodním zástupcem firmy Farmet Ing. Zbyňkem Neuwirthem a produktovým a technologickým poradcem firmy Farmet Ing. Václavem Mytyskou

s pracovním záběrem 4,5 m. Přestože jej Robert Chovanec stále používal, spokojen s kvalitou setí nebyl. Vzházivost rostlin byla nižší, než od secího stroje požadoval. „Porosty vzházely nerovnoměrně, za koly traktoru opožděně, a tak bylo jasné, že potřebujeme novou techniku,“ vysvětluje důvody pro výběr nového secího stroje. Pro menšího farmáře je však nákup takového stroje značnou investicí, a tak rozhodování nebylo jednoduché a trvalo několik let.

Požadoval univerzální secí stroj s možností přihnojení pod patu, který bude schopný zasít jak po kompaktoru, tak do podmyčky. V hledáčku měl dvě značky, jednu zahraniční a jednu českou. Definitivně se Robert Chovanec rozhodl v roce 2016 pro tu českou.

Předtím absolvoval řadu předváděcích akcí, na nichž se přesvědčil, že jím vybraný secí stroj dokáže kvalitně zasít do různě připravené půdy. Původně chtěl stroj s co největším záběrem, aby práce rychle ubývala, ale Falcon PRO se zónovým přihnojením a pracovním záběrem tři metry z dílny firmy Farnet jej svou konstrukcí natolik oslovil, že byl ochoten v rámci rozpočtu slevit v požadavcích na pracovní záběr. „Navíc u mne hraje roli i to, že je Falcon PRO vyroben u nás. Pokud to jde, rád podpořím českého výrobce,“ přiznává spokojený majitel.

Víc než rok zkušeností

Robert Chovanec stroj v roce 2016 objednal a prodejce mu jej dodal na jaře loňského roku. Dnes, po více než roce provozu, má pro Falcon jen slova chvály. „Na tomto secím stroji oceňuji jeho univerzálnost, sekci pro zónové

► Modulární secí stroj Falcon PRO je vhodný do minimalizačních i klasických technologií, pro setí po orbě, podmyčce, do mulče i bez přípravy

přihnojení a na daný pracovní záběr nadstandardní velikost zásobníku. Ten je dvukomorový, má objem 6 m³ a je rozdělen v poměru 40/60 %. Menší část je určena pro hnojivo, větší pro osivo nebo může být celý zásobník využit jen pro osivo,“ pochvaluje si hospodář. Důraz na velikost zásobníku je dána skutečností, že Robert Chovanec vykonává všechny činnosti na farmě sám. Velký zásobník omezuje návoz a doplňování osiva a hnojiva na minimum. Některé plodiny tak zaseje na jedno naplnění.

Falcon PRO je osazen dvoudiskovými secími botkami s roztečí 125 mm, dávkovacím ústrojím Farnet a snímáním průchodu osiva. Při práci je agregovaný s traktorem Deutz-Fahr 150. Pracovní rychlost se liší podle

► Pneumatikový pěch má mimořádně uložená kola

plodiny. Například pšenici seje Robert Chovanec při rychlosti 12,5 km/h, řepku kolem 10 km/h. Přihnojovací dlátová sekce s roztečí 250 mm je integrována do třířadé předzpracující strip-till sekce, která pásové prokypí půdu s možností přihnojování granulovanými hnojivy do hloubky až 200 mm. Robert Chovanec ukládá hnojivo u řepky a kukuřice do hloubky 10 až 12 cm, u pšenice do 8 cm. Zajímavostí je, že seje secím strojem Falcon PRO i kukuřici na siláž, s řádky vzdálenými 50 cm. Jedním strojem tak všechny plodiny zaseje i přihnojí. Efekt zónového přihnojení se zřetelně projevuje v suchých letech, která nyní prožíváme. Zasetá plodina si v první fázi vytvoří odolný

kořenový systém a následně mnohem lépe odolává přísuškům. Navíc předzpracování půdy metodou strip-till šetří půdní vláhu.

Na secím stroji Falcon PRO po více než roce zkušeností majitel oceňuje kromě kvalitního setí a přihnojení také nízký tahový odpor, kompaktní rozměry, velmi dobrou manévrovatelnost a perfektně pracující pneumatikový pěch s mimořádně uloženými koly obutými do nízkotlakých flotačních pneumatik. Spolehlivá elektronika Müller Elektronik má jednoduché a intuitivní ovládání.

Otevřená budoucnost

„Velkou předností tohoto stroje je i jeho modularita. V budoucnu tak mohu sekci na přihnojení zaměnit za jinou,“ dodává na závěr Robert Chovanec. Výrobce mu totiž nabízí řadu možností. Modulární secí stroj Falcon PRO může vybavit dalšími sekcemi, ať na přípravu půdy, hnojení nebo setí. Od dlátových a talířových pro zpracování půdy přes rotační brány, flexi-board – lopatkový přední smyk až po dvoudiskovou secí sekci strip-till nebo přesný secí stroj. Pro přihnojování může dlátovou sekci nahradit talířovou. Může tak v budoucnu měnit technologické postupy, ale nemusí přitom měnit secí stroj. ■

Jiří Hruška

Foto autor a archiv farmy

► Falcon PRO je osazen dvoudiskovými secími botkami s roztečí 125 mm